వంశాంకురం

ఆ రోజు శుక్రవారం. మధ్యాహ్నపు నమాజు (దైవప్రార్థన) మస్జిద్ లో చదవాలి. అదొక ఆచారం అందుగ్గాను, మీర్ ఇస్లాం అలీఖాన్ స్నానం చేసి ఇస్త్రీ బట్టలు వేసుకున్నాడు. తెల్లని పైజామా, మఖ్‌మల్ కుర్తా, దాని మీద గోధుమ రంగు శేర్వాని, తలపైన తెల్లని గుడ్డ టోపితో సిద్ధంగా ఉన్నాడు.

టైమై పోతోంది. కాని ఇంకా కొడుకు మీర్ ఇమ్రాన్ అలీఖాన్ రాలేదు. ఎటు వెళ్ళాడో తెలీదు. తాను రోజూ అయిదు పూటలా విధిగా ఇంట్లోనే నమాజు చదువుతాడు, భార్య కూడా చదువుతుంది. కాని కొడుక్కే అశ్రద్ధ. కనీసం శుక్రవారం పూటైనా మస్జిద్‌కు రాకుండా ఎగ్గొట్టేస్తుంటాడు. ఆ రోజు పొద్దున్నే జ్ఞాపకం చేశాడు కూడాను. అయినా పత్తా లేడు. ఎక్కడి కెళ్ళాడని బేగం (భార్య)ను నాలుగు సార్లు అడిగాడు. ఏదో స్నేహితుల దగ్గిరి కెళ్ళాడు. పన్నెండు లోపునే వస్తానన్నాడని చెప్పింది. పన్నెండు దాటి పోయింది. ఇంకా రాలేదు. వరండాలో కాలు గాలిన పిల్లిలా పచార్లు చెయ్యటం మొదలెట్టాడు. ఆఖరికి విసుగెత్తి గొణుక్కుంటూ, ఒంటరిగానే కార్లో మస్జిద్‌కు వెళ్ళి పోయాడు ఇస్లాంఖాన్.

నమాజు నించి ఖాన్ తిరిగి వచ్చేటప్పటికి కొడుకు డ్రాయింగ్ రూమ్‌లో సోఫాలో కూచుని ఏదో పత్రిక తిరిగేస్తున్నాడు. శేర్వానీ గుండీలు విప్పుతూ కొడుకు వేపు రుసరుసా చూశాడు. కాని అతను తల పైకి ఎత్తనే లేదు.

ఖాన్ లోపలి కెళ్ళాడు. అక్కడ గది మధ్యలో జాయ్ నమాజు (నమాజు చదివే తివాసి) మీద కూచుని వుంది బేగం. నమాజు అయిపోయింది.

కళ్ళుమూసుకుని, అంజలి ఘటించి అల్లాను ప్రార్థిస్తోంది. చప్పుడు కాకుండా ప్రక్కనించి వెళ్ళి శేర్వానీ చిలక్కి తగిలించి ఈవల కొచ్చేశాడు. కొడుక్కు ఎదురుగా మరో సోఫాలో కూచుంటూ "ఇమ్రూ!" అన్నాడు.

"జీ, డాడీ."

"ఇవ్వాళ శుక్రవారం, జ్ఞాపకముందా?"

"ఉంది డాడీ".

"అయినా నమాజు ఎగ్గొట్టేశావు."

"లేదు నాడీ. చదివాను".

"చదివావా?... ఎక్కడ?"

"అక్కడే. మసీదులో".

"ఏ మసీదులో?"

"ఎయిర్ ఇండియా ఆఫీసు కెళ్ళాను కదా. అక్కడే ఒక మసీదుంది."

"మరి నాతోపాటు వస్తానన్నావు?"

"అన్నాను. కాని పొద్దు పోయిందనీ".

ఖాన్ అనుమానంగా చూశాడు. ఉండబట్టలేక, "నిజంగా చదివావా?" అన్నాడు.

"అదేమిటండీ, వాడు చదివాను మొర్రో అంటూంటే నమ్మరే? ఇలాంటి విషయాల్లో అబద్ధా లాడతారా ఎవరైనా?" అంటూ వచ్చింది బేగం.

'ఏమో?' అన్నట్లు తల్లినీ, కొడుకునీ మార్చి మార్చి చూశాడు ఖాన్.

"సర్లెండి. లేవండి భోజనం చేద్దాం. అరే గోరే! దస్తర్ ఖాన్ వెయ్యి" అంటూ లోపలి కెళ్ళిపోయింది బేగం.

దస్తర్ ఖాన్ పైన శుక్రవారం నాటి స్పెషల్ వంటకాలన్నీ అమర్చ

బడ్డాయి. పరాటాలూ, ఖీమా, కోడికూర, దాల్చా, బగారా వంకాయ, ఖుష్కా, ఖూబానీకా మీఠా. ముగ్గురూ వాటి చుట్టూ కూచుని తినటం మొదలెట్టారు.

రెండు ముద్దలు తిన్నాక ఖాన్ తలెత్తి అడిగాడు "ఏర్ ఇండియా ఆఫీసు కెందు కెళ్ళావు?"

"పాస్ పోర్ట్, వీసా రెండూ వచ్చేశాయి. పాసేజి సంగతి కనుక్కొందామనీ..."

"ఎప్పు డెళుతున్నావు?"

"వచ్చే నెలలోనో, ఆపై నెలలోనో వెళ్ళాలనుకుంటున్నాను."

"...ఒక్కడివేనా?"

"మరీ?"

"వీల్లేదు"

"డాడీ?" నోటి ముద్ద ఆపి ఆశ్చర్యంగా తండ్రికేసి చూశాడు ఇమ్రాన్.

"నజ్మా మాట మరచిపోయావా?"

"నజ్మా మాటా?... నజ్మా మాటేమిటి?"

"తెలీనట్టు నటించకు. నజ్మా నీకు కాబోయే భార్య. పెళ్ళయ్యాక ఇద్దరూ కలిసే వెళ్ళాలి."

"డాడీ! నేనిదవరకూ ఎన్నోసార్లు చెప్పాను. నేను నజ్మాను పెళ్ళిచేసుకోలేనని."

"ఏం, ఎందుకు చేసుకోలేవు?"

"...నజ్మా నాకు చెల్లెలవుతుంది."

"స్వంత చెల్లెలా?"

"కాకపోవచ్చు. కాని పెదనాన్న కూతురు."

"అందుకే చేసుకోవాలంటున్నాను. అన్నయ్య చనిపోయే ముందు, చేతిలో చెయ్యి వేసి వాగ్దానం చేశాను, నజ్మాను నా కోడలిగా చేసుకుంటానని."

"డాడీ! అలాంటి రక్త సంబంధాలు మంచివి కావు."

"మంచివి కావా? మీ అమ్మ నాకేమవుతుందో తెలుసా? స్వంత బాబాయి కూతురు. మాకేమయింది? మన మతంలో ఇలాంటివి ఆదినించీ జరుగుతూనే వున్నాయి. ఏమైందనీ?"

"సైంటిఫిక్‌గా మంచిది కాదనీ..."

"ఎవరా అన్నది?... ఏ కాఫిర్ స్నేహితులే కదూ?"

"డాడీ!"

"ఏం, అలా ఉలిక్కిపడతావేం? కాఫిర్ అంటే తిట్టుకాదు. ఇస్లాం మతంలో నమ్మకంలేని వాళ్ళనందర్నీ మనం కాఫీర్లంటాం, అంతే .. నాకు తెలుసు. నీకు హిందూ స్నేహితులున్నారని. నాకూ ఉన్నారు. అందులో తప్పులేదు. మనం భారతదేశంలో ఉంటున్నాము. అందరితోనూ కలిసి మెలిసి ఉండాలి. కాని ఎవరిసాంప్రదాయాలు వారు పాటించాలి. పోనీ, నీ ఆ హిందూ స్నేహితుల్ని ఒక మాట అడుగు."

ఏమన్నట్టు చూశాడు ఇమ్రాన్.

"వాళ్ళు మేనమామ కూతుర్ని ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకుంటారట?"

అంతవరకూ మౌనంగా భోంచేస్తున్న బేగం "నిజంగానా?" అంది.

"మేనమామ కూతుర్నే కాదు, అక్కయ్య కూతుర్ని కూడా చేసుకుంటారు. అవి రక్త సంబంధాలుకావా? వాళ్ళ కేమవుతోందని?... ఇలాంటి పిచ్చి పిచ్చి వూహలు వూహించక నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి. వెంటనే నజ్మాను పెళ్ళిచేసుకో. ఇష్టమైతే కలిసే అమెరికా వెళ్ళండి. కావలిసిన డబ్బంతా నేను సర్దుతాను."

ఇమ్రాన్ నిస్సహాయంగా తల్లి కేసి చూశాడు. ఆమె తల వంచుకుని తింటోంది. ఆత్రంగా అన్నాడు: "డాడీ నేను వెళ్ళేది పై చదువులకోసం."

"అవును. అందుకే డబ్బు సర్దుతా నంటున్నాను."

"కాని నజ్మా.. "

"నజ్మా నీ చదువుకేం అడ్డురాదు. పైగా నీకు అన్ని విధాలా తోడు నీడగా వుంటుంది. వంటచేసి పెడుతుంది. ఎక్కడో హాస్టల్లో పడుంటం కంటే ఇంటి పట్టున భోంచేసి, త్వరగా కోర్సు పూర్తిచేసి తిరిగి వచ్చెయ్యొచ్చు."

ఇమ్రాన్ త్వరత్వరగా ముగించేసి లేచాడు.

"ఏం, అదేమిట్రా? స్వీటు తినవు? నీకు ఇష్టమైంది" అన్నది తల్లి.

అంతలో తండ్రి అందుకున్నాడు: "ఇమ్రూ! ఒక్క మాట విని వెళ్ళు.. నువ్వు అమెరికా వెళ్ళినా, వెళ్ళక పోయినా ఒక్కటే. కాని నజ్మాను పెళ్ళి చేసుకోవటం మాత్రం ఖాయం. నువ్వు మూర్ఖంగా ఆలోచిస్తూ మొండికేసి చేసుకోకపోతే, నీకూ నాకూ సంబంధ ముండదని మాత్రం గ్రహించు."

ఇమ్రాన్ మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

ఇమ్రాన్ మనసంతా అల్లకల్లోలమై పోయింది. తన గదిలో కెళ్ళి వెల్లకిలా పడుకుని తీవ్రంగా ఆలోచించటం మొదలెట్టాడు. ఎటూ పాలు పోవటంలేదు.

ఇంతలోకి "ఇమ్రూ బేటే!..." అంటూ తల్లి వచ్చింది. ఒక చేతిలో స్వీట్ ప్లేటూ, రెండో చేతిలో నీళ్ళ గ్లాసూ ఉన్నాయి. ఇమ్రాన్ దిగ్గున లేచి కూర్చున్నాడు, "ఏమిటి మమ్మీ?" అంటూ.

"నువ్వు స్వీట్ తినకుండా వచ్చేశావేరా?"

"వద్దు మమ్మీ!"

"ఎందుకొద్దూ? ఎంత రుచిగా అయిందో చూడు. నీకోసమే చేశాను. ఏదీ, నోరు తెరువు, తినిపిస్తాను" అంటూ ముందుకొచ్చింది.

ఇమ్రాన్ తానే ప్లేట్ అందుకుని మెల్లిగా తినటం మొదలెట్టాడు. ప్రక్కనే కూచుంది తల్లి. కొడుకు వీపు నిమురుతూ అంది, "నాన్నగారి మాటలకు బాధ పడుతున్నావా? ఆయన మాటలు కఠినంగానే ఉంటాయి. కాని మనసు వెన్నపూస."

ఇమ్రాన్ మౌనంగా ఉన్నాడు.

"ఇమ్రూ! ఒక్క విషయం అడుగుతాను. నాతో దాచకుండా నిజం చెబుతావు కదూ?"

"ఏమిటి మమ్మీ?"

".. నువ్వే అమ్మాయినైనా ప్రేమించావా? పెళ్ళి చేసుకుంటానని వాగ్దానం చేశావా?"

"లేదు లేదు మమ్మీ!" అనేశాడు. కాని వెంటనే 'అరె పొరపాటు చేశానా?' అని అనుకున్నాడు. మరో అమ్మాయిని ప్రేమించానని బొంకి ఉంటే నజ్మాతో పెళ్ళి తప్పిపోయేదేమో ననిపించింది. కాని, దేవతా స్వరూపిణి తల్లి ఎదుట తాను అబద్ధాలాడాలనుకున్నా ఆడలేడు. తాను నిజంగానే మరో అమ్మాయిని ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నా అది జరిగే పని కాదు. తండ్రి ఎంతమాత్రం ఒప్పుకునే వాడు కాదు, శతమొండి.

"మరింకేం?" అంటోంది తల్లి. "నజ్మాను ఎందుకుకాదంటున్నావు?"

"చెప్పాగా మమ్మీ! ఆ అమ్మాయిని నేనింత వరకూ ఆ దృష్టితో చూడలేదు".

"పోనీ ఇప్పుడుచూడూ. నజ్మాకు ఏం తక్కువైందనీ ? అందంలో అందం, చదువులో చదువూ, నీతో అన్ని విధాలా తులతూగుతుంది. దాన్ని ఈ ఇంటి కోడలుగా తీసుకురావాలని మీ నాన్నగారికే కాదు, నాకూ ఎంతో

ఉబలాటంగా ఉంది. 'పిన్నీ! పిన్నీ!' అంటూ నావెంట వెంట తిరుగుతూంటే నా మనసు నిండుగా ఉంటుంది... బాబూ ! నా మాట విను. మీ నాన్న గారిని ఎదిరించి లేనిపోని గొడవలు తెచ్చి పెట్టకు. ఆయన సంగతి నీకు తెలిసిందేగా. అన్నంత పని చేస్తారు... నువ్వు మాకు ఒక్కగా ఒక్క కొడుకువి. నిన్ను వదిలి ఉండలేనురా..." గొంతు జీర పోయింది. కళ్ళల్లో నీళ్ళు ఉబికాయి.

"అరే, అదేంటి మమ్మీ ! ఏడుస్తున్నావా ?"

చీర కొంగు నోటి కడ్డంగా పెట్టుకుని, వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ కొడుకు మీదికి ఒరిగిపోయింది. ఇమ్రాన్ వెంటనే ప్లేటు పక్కన పెట్టేసి తల్లిని పొదివి పట్టుకున్నాడు. ఇద్దరూ అలా కొంత సేపు ఉండిపోయారు.

చివరికి ఇమ్రాన్, తగ్గు స్వరంలో, "సరేలే, మమ్మీ. మీ ఇష్ట ప్రకారమే కానీయండి" అన్నాడు.

తల్లి గబుక్కున లేచి, కళ్ళు తుడుచుకుని, కొడుకుచెంపలు స్పృశించి "చల్లగా బతుకు బాబూ!" అంటూ గబగబా బైటికెళ్ళింది, ఆ సువార్త భర్త చెవిలో వేద్దామని.

ఇమ్రాన్ సాలోచనగా ఉండిపోయాడు.

ఇమ్రాన్‌కు ఇష్టం లేకుండానే, నజ్మా ఇష్టాఇష్టాలు కనుక్కో కుండానే, ఇద్దరికీ వైభవోపేతంగా పెళ్ళి జరిగిపోయింది. అందరి కంటే ఎక్కువ సంతోషించింది నజ్మా తల్లి. ఒక్కర్తే కూతురు. పరాయి ఇంట్లో పడకుండా, తమ కుటుంబంలో కోడలుగానే ఉండిపోయిందని ఎంతో మురిసి పోయింది. భర్తతో చేసిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకున్న మరిదిని శ్లాఘించింది.

నజ్మా కూడా పాస్‌పోర్ట్, వీసా సంపాదించే సరికి రెండునెలలు పట్టింది. ఇద్దరూ జంటగానే అమెరికాకు ప్రయాణం కట్టారు.

ఇస్లాంఖాన్ అనుకున్నట్టే ఇమ్రాన్ యాణ్ణర్థంలోగా ఇంజనీరింగులో ఎమ్. ఎస్. పూర్తి చేశాడు. కాని ఖాన్ అంచనా ప్రకారం కొడుకు

వెంటనే ఇండియాకు తిరిగిరాలేదు. అమెరికాలోనే ఒక పెద్ద ఎలక్ట్రానిక్ కంపెనీలో మంచి జీతం మీద ఉద్యోగానికి కుదురుకున్నాడు. అది విని ఖాన్ మండిపడ్డాడు. తల్లులిద్దరూ కూడా బాధ పడ్డారు. ఇంటికి వచ్చెయ్యమనీ, ఇక్కడ కూడా ఉద్యోగం దొరకవచ్చనీ, దొరక్కపోయినా ఫరవా లేదనీ రాశారు. దానికి జవాబుగా ఇమ్రాన్, తన డిగ్రీకి ఇప్పుడు ఇండియాలో అట్టే విలువ ఉండదనీ, కొన్నాళ్ళపాటు అక్కడ కంపెనీలో అనుభవం సంపాదించి, కొంత డబ్బు కూడబెట్టి, తిరిగొచ్చి హైదరాబాద్ లోనే స్వంతంగా ఒక చిన్న ఫ్యాక్టరీలాంటిది స్థాపించాలని ఉందని రాశాడు. దాంతోపాటు మరో తియ్యని వార్త కూడా అందజేశాడు, నజ్మాకు మూడో నెల నడుస్తూందని. ఆ వార్త పెద్దవాళ్ళు ముగ్గుర్నీ పరవశుల్ని చేసింది. నజ్మాతల్లి కూతురి ఆరోగ్యం గురించి ఆందోళన పడ్డది. అక్కడ, పరాయి దేశంలో ఎలా ఉంటుందో ఏమో, వెంటనే వచ్చేయమని ఆదుర్దాగా రాసింది. దానికి నజ్మానే సమాధానమిచ్చింది. తానిప్పుడప్పుడే ఇమ్రాన్‌ను ఒంటరిగా వదిలి రాలేననీ, తనకేం ఫరవాలేదనీ, మంచి డాక్టర్లచేత పరీక్షలు చేయించు కుంటూనే ఉన్నాననీ ఆరునెలలు నిండాక వస్తానని రాసింది. నిజంగానే ఆరునెలలు నిండంగానే నజ్మా వచ్చేసింది. ఇమ్రాన్‌కు శలవు లేక రాలేదు. కానుపు సమయానికి వస్తానన్నాడు. ఖాన్ బొంబాయి వెళ్ళి కోడల్ని రిసీవ్ చేసుకుని ఇంటికి పిలుచుకొచ్చాడు. వారం రోజులుండి పుట్టింటికి వెళ్ళి పోయింది నజ్మా.

కానుపుకోసం అందరూ ఆదుర్దాగా ఎదురు చూస్తున్నారు. మగ బిడ్డే పుట్టాలని అందరూ కోరుకుంటున్నారు. ఖాన్ ప్రతి గురువారం దర్గా కెళ్ళి ఫాతెహా (నైవేద్యము) చదివించి వస్తున్నాడు.

రెండు నెలలు నడిచాయి.

ఉన్నట్టుండి ఒకరోజు నజ్మా కడుపులో మెల్లిమెల్లిగా నెప్పులు
ఆరంభమైనాయి. అవే తగ్గి పోతాయి లెమ్మనుకుని ఎవరితోనూ చెప్పలేదు.
కాని రాత్రి వరకు నెప్పులు కాస్త తీవ్రమైనాయి. జ్వరంకూడా వచ్చేసింది
తల్లితో చెప్పింది. ఆమె వెంటనే మరిదికి కబురుచేసింది. ఖాన్, బేగం పరుగె
త్తుకుంటూ వచ్చారు. ఫామిలీ డాక్టరు ఆబిదాకు ఫోన్ చేసి పిలిపించారు.
ఆమె పరీక్ష చేసి, "మరేం ఫరవాలేదు, ఇవి కానుపు నెప్పులు కావు, తగ్గి
పోతాయి" అని ఏవో మందులు రాసిచ్చి వెళ్ళిపోయింది.

మందుల వల్ల నెప్పులు కాస్త తగ్గాయి, కాని జ్వరం తగ్గలేదు. వరు
సగా వస్తూనే ఉంది. డాక్టర్ మందులు మార్చి మార్చి ఇచ్చింది. ఇంజక్షన్లూ
ఇచ్చింది. అయినా లాభం లేకపోయింది. గైనకలాజిస్టుగా బాగా పేరు
గడించిన డాక్టర్ ఆబిదాక్కూడా అంతుపట్టలేదు. నజ్మాను గుచ్చి గుచ్చి
అడిగింది, ఏమేంచేసిందో, ఏమేం తిన్నదో. నజ్మా దాచకుండా అన్నీ చెప్పే
ఖంది, ఒకటి తప్ప. కడుపులోని బిడ్డకి బాగా పుష్టినిస్తుందన్న నమ్మకంతో,
నజ్మాతల్లి, తన ముత్తవ్వల దగ్గర్నించీ వంశ పారంపర్యంగా వస్తూన్న
ఏవో చిట్కా మందులు స్వయంగా తయారు చేసి, కూతురు చేత బలవంతాన
తినిపించింది. దానివల్లే ఈ నెప్పులూ, జ్వరమేమో అన్న అనుమానం నజ్మా
మనసులో మెదలాడుతున్నా పైకి ఒక్క మాటా పెకల్నివ్వలేదు. తల్లికళ్ళల్లో
భయమూ దోషిత్వమూ పెనుగులాడటం చూసి, నజ్మాకు తల్లి మీద అంతు
లేని జాలీ, ప్రేమా పుట్టుకొచ్చేవి. కళ్ళు మూసుకుని బాధనంతా అణుచుకుని
మౌనంగా పడుకుని ఉండేది.

డాక్టర్ ఆబిదాకు ఎటూ పాలుపోక ఇతర డాక్టర్లకి చూపించింది.
అందరి సలహా మీద నజ్మాను నర్సింగ్హోంలో చేర్పించారు. ఏవేవో పరీ
క్షలు చేయించారు. కొత్తకొత్త మందులు బొంబాయి నించీ తెప్పించి వాడారు.

అయినా అంతుదొరకని రోగం అణిగి పోలేదు. రోజురోజుకూ నజ్మా నీరసించి పోతూంది. బాధ భరించలేక పోతూంది.

డాక్టర్ ఆబిదా సలహా మీదే ట్రంక్ కాల్ చేసి ఇమ్రాన్‌కు అంతా చెప్పేశారు. తనకు ముందే ఎందుకు చెప్పలేదని కోప్పడ్డాడు. వెంటనే బయలు దేరి వచ్చాడు.

ఇమ్రాన్‌ను చూడగానే నజ్మాకు ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టయింది. నజ్మాను ఒక్క క్షణం కూడా వదలకుండా రాత్రింబవళ్ళు అక్కడే గడుపు తున్నాడు ఇమ్రాన్. డాక్టర్ ఆబిదాను ప్రశ్నా పరంపరతో ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాడు.

తొమ్మిది నెలలు నిండుతున్నాయి. లెక్క ప్రకారం కానుపుకు ఇంక పదిహేను రోజులు మాత్రం మిగిలి ఉన్నాయి. ఆబిదాకు ఆదుర్దా హెచ్చింది. తీవ్రంగా ఆలోచించింది. చివరికి ఒకే ఒక్క ఆశ పొడచూపింది. ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచిన గైనకాలజిస్ట్ డాక్టర్ దేశాయ్‌ని పిలిపించి చూపించాలి. ఆయనా ఏం చెయ్యలేకపోతే ఇంకెవ్వరూ ఏం చెయ్యలేరు. ఖాన్, ఇమ్రాన్ లను పిలిపించి తన ఉద్దేశం వెల్లడి చేసింది. వాళ్ళు వెంటనే ఒప్పుకున్నారు. రెండో రోజే ఇమ్రాన్ బొంబాయి వెళ్ళి డాక్టర్ దేశాయ్‌ని బతిమాలి, ప్లేన్లో పిలుచుకొచ్చాడు.

డాక్టర్ దేశాయ్ నజ్మాను విపులంగా పరీక్షించాడు. అన్ని రిపోర్టులూ చదివాడు. కొత్తగా ఎక్స్‌రేలు తీయించాడు. ఆఖరికి ఆబిదాతోనూ, ఆమె పిలిపించిన మరో ఇద్దరు ముగ్గురు గైనకాలజిస్టులతోనూ సుదీర్ఘంగా ఒక గంటసేపు చర్చలు జరిపాడు. ఆ తర్వాత బొంబాయికి ప్రయాణం కట్టాడు.

ఇమ్రాన్ ఆయనతోబాటు ఏర్‌పోర్ట్ దాకా వెళ్ళాడు. నజ్మా సంగతి చెప్పమని వేడుకున్నాడు. ఆయన మరేం ఫరవాలేదు, అంతా ఆబిదాకు చెప్పాను, ఆమెని వెళ్ళి కలుసుకోమని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇమ్రాన్ నేరుగా ఆబిదా ఇంటికి వెళ్ళాడు. అప్పటికి సాయంత్ర మైంది. ఆబిదా తన కన్‌సల్టేషన్‌రూంలో పేషంట్లని చూస్తూంది. ఇమ్రాన్‌ను చూడగానే, "ఓ నువ్వా ? వెళ్ళి డ్రాయింగ్‌రూంలో కూచో, నేను వీళ్ళని చూసి వస్తాను" అని చెప్పి పంపించింది.

ఇమ్రాన్ ఇంటిలోకెళ్ళి డ్రాయింగ్ రూంలో కూచున్నాడు, నౌకరు టీ తెచ్చినా తాగకుండా, ఆబిదా కోసం అసహనంగా నిరీక్షిస్తూ కూచు న్నాడు. ఆబిదా లోపలికొచ్చేసరికి ఒకగంట పట్టింది. ఇమ్రాన్ దిగ్గున లేచి నిల్చున్నాడు. వెళ్ళి ఆబిదా చేతులు పట్టుకుని, "ఆంటీ ! చెప్పు ఆంటీ ! డాక్టర్ దేశాయ్ ఏం చెప్పారు ?" అని అడిగాడు.

"నువ్వు ఆయనతో ఏర్‌పోర్ట్‌దాకా వెళ్ళావుగా - ఆయన్ను అడగ లేదా ?"

"అడిగాను, కాని ఆయనేంచెప్పలేదు, అంతా నిన్నే అడగమన్నాడు"

"సరే, రా. ముందు భోంచేద్దాం."

"భోజనమా?... ఊహుఁ... నేను భోంచెయ్యను."

"ఎందుకు చెయ్యవు?"

"ముందుచెప్పు."

"చెబుతానన్నాగా. మీ నాన్నగారు, అమ్మగారు కూడా వస్తున్నారు. ఇందాక ఫోన్ చేశారు. నువ్వు ఇక్కడే ఉన్నావని చెప్పాను. అందరికీ ఒకే సారి చెబుతాను. రా, చేతులు కడుక్కో" అంటూ లోపలికెళ్ళింది.

ఆబిదా బట్టలు మార్చుకుని వచ్చేసరికి ఇమ్రాన్ ఇంకా అలానే నిలుచుని ఉన్నాడు.

"అరె, అదేమిటి, ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నావా ? రా రా" అంటూ చెయ్యి పుచ్చుకుని లాక్కెళ్ళింది.

ఇమ్రాన్ చేతులు కడుక్కొని, వచ్చి డైనింగ్ టేబులు మీద ఆబిదాకు ఎదురుగా కూచున్నాడు, ఆబిదాకేసే చూస్తూ.

"ఉఁ, తిను-ఇవ్వాళ్ళ వంటకాలు ఎలా ఉన్నాయో చెప్పాలి. వంటవాడు కొత్తగా వచ్చాడు" అన్నది ఆబిదా,

"ఆంటీ! నన్నెందుకిలా వేధిస్తావు? వజ్మా గురించి తెలుసుకోవాలని నా మనసెంత తహ తహ లాడుతూందో తెలీదా?"

"తెలుసు, కాని నువ్వింకా చిన్నపిల్లవాడిలాగే ఉండి పోయావనిపిస్తు. యు ఆర్ ఎ గ్రోనప్ మాన్ నౌ, మై బాయ్! బి బ్రేవ్"

"అందే... వజ్మా వజ్మా..." కంఠం రుద్ధ పడిపోయింది.

"అరె, అదేమిటి, అలా బెంబేలు పడి పోతావేం?"

"మరి, వజ్మా... బ్రతకదన్నావు?"

"ఛ ఛ! అవేం పాడు మాటలు? ఎవరన్నారు వజ్మా బ్రతకదని?"

ఒక్కసారి ఆశగా, "బ్రతుకుతుందా? నిజంగా బ్రతుకుతుందా ఆంటీ?" అంటూలేచి ఆబిదా దగ్గరికెళ్ళాడు.

"కూచో కూచో. వజ్మా బ్రతుకుతుంది, తప్పకుండా బ్రతికే ఉంటుంది, ఆ హామీ నేనిస్తాను. నువ్వు నిదానంగా కూచుని భోంచెయ్యి, నన్నూ చెయ్యనీయ్."

ఇమ్రాన్ మారు మాట్లాడకుండా వెళ్ళి కూచున్నాడు. అయిష్టంగానే రొట్టెముక్క నోటిలో పెట్టుకున్నాడు.

ఇంతలోకి ఇస్లాంఖాన్, బేగంవచ్చారు. డ్రాయింగ్ రూంలో కూచున్నారు. ఆబిదా భోజనం ముగించి లేచింది. ఇమ్రాన్ తినీ తిననట్టు తిని లేచాడు. ఇద్దరూ డ్రాయింగ్ రూంలోకెళ్ళి కూచున్నారు.

"చెప్పండి డాక్టర్! ఇవ్వాళేం జరిగింది? డాక్టర్ దేశాయ్ ఏం తేల్చారు?" ఖాన్ అడిగాడు.

"చెబుతాను... నేను చెప్పేది మీరంతా నిదానంగా వినాలి. ఆ తర్వాత ఒక నిర్ణయానికి వద్దాం."

"నిర్ణయానికా ?" ఇమ్రాన్ ఆర్థోక్తిలో అడిగాడు,

"అప్పుడు... పూర్ గర్ల్ ! ఎలా వచ్చిందో ఏమో, నజ్మాకు రాహు డని రోగం వచ్చింది. బ్రతికి బయట పడాలంటే ఒకే ఒక్క మార్గముంది. వెంటనే ఆపరేట్ చేసి శిశుపిండాన్ని బయటికి లాగివేయాలి."

"అలాగే కానీండి అంటీ!"

"కాని శిశువు బ్రతకదు."

"ఓ .. అయినా ఫరవాలేదు. నజ్మా బ్రతికి ఉంటే నాకంతే చాలు. అలాగే చేసెయ్యండి".

"అంతేకాదు. మరో దారుణం కూడా జరుగుతుంది."

"ఏమిటది?"

"గర్భకోశాన్ని తీసివెయ్యాల్సి ఉంటుంది."

"అంటే...అంటే...?"

"నజ్మాకింక పిల్లలు కలగరు."

"ఓమైగాడ్ !" తలవంచుకున్నాడు ఇమ్రాన్.

"యా అల్లా!" అని వెక్కి వెక్కి ఏడవటం మొదలెట్టింది బేగం. ఖాన్ ముఖం ఒక్కసారి గంభీరంగా మారింది.

ఆబిదా అందరి ముఖాలకేసి చూస్తూఉండి పోయింది.

కాసేపటి తర్వాత ఇమ్రాన్ మెల్లిగా తలెత్తి దీనంగా ఆబిదా కళ్ళ ల్లోకి చూస్తూ, "మరో మార్గం లేదా అంటీ?" అన్నాడు.

"ఉంది."

"ఉందా?... ఏముంది?" ఆశగా అడిగాడు.

"...గర్భంలోని శిశువు ఇంకా బ్రతికే ఉంది. జాగ్రత్తగా ఆపరేట్ చేసి సజీవంగానే బయటికి తియ్యవచ్చు. కాని అందులో పెద్ద ప్రమాద ముంది."

"ప్రమాదమా?"

"అవును... తల్లి ప్రాణానికే ముప్పు రావచ్చు."

"మైగాడ్! .. నో నో. ." దాదాపు అరిచినట్టుగా అన్నాడు ఇమ్రాన్.

"తల్లి ప్రాణం కూడా కాపాడే అవకాశాలు లేవా డాక్టర్?" ఖాన్ అడిగాడు.

"చాలా తక్కువ. దాదాపు లేవనే అనుకోవాలి."

"అయితే ఒద్దు. అలాంటి ఆపరేషన్ అసలే వద్దు. నజ్మా ప్రాణం దక్కించండి ఆంటీ! నాకంతే చాలు." ఆవేశంగా అన్నాడు ఇమ్రాన్.

".. మీరేమంటారు ఖాన్‌గారు?"

"డాడీ మాత్రం ఏమంటారు ఆంటీ? ఎవరైనా ఇంకేమంటారు?"

"ఇమ్రూ! నువ్వు కాస్త వూర్కో, ఆవేశపడకు," ఖాన్ మెల్లిగానే మందలించాడు. "ఆఁ, ఒక్కటి చెప్పండి డాక్టర్? గర్భంలో వున్న శిశువు మగా, ఆడా?"

"ఏమో నాకు తెలీదు. నిర్ధారణగా చెప్పలేము."

"మగబిడ్డ అని నాకు నమ్మకంగా ఉంది."

"కావచ్చు."

"అయితే నాకు మనుమడే కావాలి. వంశాన్ని నిలబెట్టే మనుమడు కావాలి."

"డాడీ! !..." ఒక్కసారి ఎలుగెత్తి అరిచి లేచి నిల్చున్నాడు ఇమ్రాన్, "మీరు... మీరు ఇంత దారుణంగా ఆలోచిస్తారని నేను కలలో

కూడా అనుకోలేదు. మీ అన్న కూతుర్నే హత్య చెయ్యటానికి తల పెడ్తారా? షేం!... ఆంటీ! అలా జరగటానికి వీల్లేదు. ఒక్కనాటికీ జరగనివ్వను. నజ్మా లేకుండా నేను బ్రతికి ఉండలేను · ఆంటీ! ఆంటీ! దా నజ్మాను ఎలాగైనా కాపాడండి, మీ కాళ్ళు పట్టుకుంటాను" అంటూ ఆబిదా కాళ్ళు పట్టుకోబోయాడు.

"అరెరే, ఇదేమిటి? లే, లే .. నేను మరోలా చేస్తానా బాబూ? నువ్వు కోరినట్టే చేస్తాను".

"థాంక్స్! ఆంటీ థాంక్స్! వెళ్తున్నాను. నజ్మా దగ్గరికెళ్తున్నాను. ఇక్కడ ఒక్క క్షణం కూడా ఉండలేను," అంటూ గబగబా వెళ్ళిపోయాడు.

చాలా సేపటి వరకూ ముగ్గురూ మౌనంగానే ఉండిపోయారు. బేగం కంటి ధార కారుతోనే ఉంది.

"చూడండి డాక్టర్! ఇబ్రామూ ఇంకా చిన్నవాడు. ముందూ వెనకలు గ్రహించే జ్ఞానం లేదు. వాడు మా వంశానికి ఒక్కడే కొడుకు. వాడికిప్పుడా సంతానం లేకపోతే మా వంశం ఇంతటితో అంతం చెందుతుంది. అది నేను సహించలేను. కాబట్టి నా మాట నిని అల్లా మైన భరోసా వేసి శిశువుని సజీవంగానే తియ్యండి. మా అదృష్టం బావుంటే నజ్మా కూడా బ్రతుకు తుంది.''

"క్షమించాలి. నేనలా చెయ్యలేను."

"ఏం, ఎందుకు చెయ్యలేరు?''

"నజ్మా చిన్న పిల్ల కాదు, వివాహిత. ఆమె విషయంలో తుది నిర్ణయం తీసుకునే హక్కు ఒక్క భర్తకే ఉంటుంది, మరెవ్వరికీ చెందదు."

"మేము వాడి తల్లిదండ్రులం."

ఇంత సేపూ మౌనంగా కూచున్న బేగం ఒక్కసారి అందుకుంది, "ఒద్దండీ ఒద్దు. నజ్మా మన చేతుల్లో పెరిగిన పిల్ల. చేతులారా చంపు కోలేము.''

"మరి ... మరి మన వంశమేంకావాలి?" అన్నాడు కోపంగా.

"కావాలంటే ఇమ్రానుకు మరో పెళ్ళి చేద్దాం" అన్నది తల దించేసుకుని.

ఖాన్ కళ్ళల్లో తళుక్కున మెరుపు మెరిసింది. అయినా అనుమానంగా అన్నాడు, "వాడు చేసుకోవద్దూ?"

"చేసుకుంటాడు. మా నాయన నేను ఏది చెబితే అదే చేస్తాడు. నజ్మాను కూడా చేసుకోనంటే ఒప్పించలేదూ?"

ఖాన్ సంతృప్తిగా వూపిరి పీల్చాడు, "సరే డాక్టర్! వాడి ఇష్ట ప్రకారమే చెయ్యండి" అంటూ లేచాడు.

మరుసటి రోజు రాత్రికే ఎమర్జన్సీ అపరేషన్ జరిగింది. అప్పటికే కొంత ఆలస్యమై పోయినట్టుంది. తల్లి ప్రాణానికి ముప్పు రాకుండా పిండాన్నీ, గర్భకోశాన్నీ తీసి వెయ్యటం గగనమై పోయింది. ఆబిదా తన సర్వశక్తులూ ఉపయోగించి ఇఖరికి జయప్రదంగా చెయ్య గలిగింది. అయితే నజ్మాకు తెలివి రావటానికీ, ఆపద నుంచి పూర్తిగా బయట పడటానికీ రెండు రోజులు పట్టింది. ఆ రెండు రోజులూ ఇమ్రాన్, నజ్మాతల్లి నరక యాతను అనుభవించారు.

బయట పడ్డ మృత శిశువు మగబిడ్డేనని తెలిసప్పుడు అందరి కంటే ఎక్కువ బాధ పడ్డది ఖాన్. ఇమ్రాన్ ఆ విషయంలో నిర్లిప్తంగా ఉండి పోయాడు. నజ్మాను కాపాడుకోవడమే పరమధ్యేయంగా పెట్టుకుని ఆమెనే అంటి పెట్టుకుని ఉన్నాడు. శలవు పొడిగించాడు.

పదిహేను రోజుల తర్వాత నర్సింగ్‌హోం నుండి డిశ్చార్జ్ అయ్యాక నజ్మాను వాళ్ళ తల్లి దగ్గరికే తీసి కెళ్ళాడు. ఇమ్రాన్ కూడా అక్కడే

ఉండిపోయాడు. అప్పుడప్పుడు ఇంటికెళ్ళి తల్లిని చూసి వచ్చేవాడు. లేదా వాళ్ళే చూసి పోయేవారు. తండ్రితో మాట్లాడటమే మానేశాడు.

నజ్మా పూర్తిగా కోలుకోవటానికి మరో నెల రోజులు పట్టింది. తనకిక పిల్లలు పుట్టరనే విషయం తెలియగానే అమితంగా బాధ పడ్డది. భర్త ఒళ్ళో ఒరిగిపోయి ఏకధారగా ఏడ్చింది. ఇమ్రాన్ ఓదార్చాడు. "ఏమిటిది నజ్మీ! నాకు నువ్వూ నీకు నేనూ ఉన్నాం కదా? అంత చాలదూ?... అంతగా కావాలనుకుంటే ఎవరినైనా పెంచుకుందాం" అంటూ ఎన్నో విధాల ఓదార్చాడు. అయినా నజ్మా దుఃఖం తగ్గలేదు. దీని కంతకీ తన మూర్ఖత్వమే కారణమేమోనని నజ్మాతల్లి లోలోపలే కుమిలి పోతూంది.

మరో నెల తర్వాత నజ్మాతో కలసి అమెరికా వెళ్ళి పోవటానికి సన్నాహాలు మొదలెట్టాడు ఇమ్రాన్. అది తెలియగానే ఖాన్‌కు చురుకు పుట్టింది. భార్యను సంప్రదించాడు. ఆమె ముభావంగా ఉండి పోయింది. లాభం లేదనుకుని తానే ముందడుగు వేశాడు. వదినె గారిని పిలిపించాడు.

ఎందుకు పిలిపించాడో తెలీక నజ్మాతల్లి ఏమేమో ఊహించుకుంటూ భయం భయంగానే వచ్చింది. రాగానే జనాన్ ఖానాలోకి వెళ్ళింది. అక్కడ బేగం ఒక బల్ల మీద పాందాన్ ముందర కూచుని వక్కలు కత్తిరిస్తూంది. అక్కయ్యను ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించి తన ప్రక్కనే కూచో బెట్టుకుంది.

"ఏం చెల్లీ! ఎందుకు పిలిపించారు మరిదిగారు?" కొంచెం ఆదుర్దాగానే అడిగింది నజ్మాతల్లి.

బేగం సూటిగా చెప్పకుండా "నజ్మా కెలా ఉంది?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది.

నజ్మాతల్లి జవాబు చెప్పేలోగానే ఖాన్ లోపలికి అడుగు పెట్టాడు, "ఆదాబ్ భాభీ" అంటూ.

ప్రతి నమస్కారం చేసి, తలనిండా ముసుగు లేసుకుని, ఇంకొంచెం ఒదిగి కూచుంది నజ్మాతల్లి.

ఎదురుగా ఉన్న మరో బల్ల మీద ఆసీనుడైనాడు ఖాన్. కూచోగానే, "నజ్మా కులాసాయేనా వదినా?" అని అడిగాడు.

"ఫరవాలేదు. ఇప్పుడిప్పుడే ఫోంచేస్తూంది."

"ఇమ్రాన్ అక్కడే ఉంటున్నాడా?"

"ఆ... మీకు తెలీదా?"

"ఏదీ, వాడీ మధ్య కనిపించటమే లేదు... ఇప్పుడు ఇంట్లోనే ఉన్నాడా?"

"లేదు, ఎటో వెళ్ళాడు."

"ఊఁ. తిరిగి అమెరికా వెళ్ళిపోతూన్నాట్టగా?"

"... అవును . వెళ్తున్నారు" అన్నది, ఇద్దరూ వెళ్తున్నారు అని స్ఫురించేట్టు.

అది గమనించనట్టుగానే, "ఎప్పుడు?" అని అడిగాడు.

"ఎప్పుడు సీట్లు దొరికితే అప్పుడు వెళ్తారట."

ఇద్దరూ మౌనం వహించారు. బేగం వక్కలు కత్తిరిస్తూనే ఉంది.

కాసేపాగి మళ్ళీ అందుకున్నాడు ఖాన్, "చూడండి వదినా! ఇప్పుడు మిమ్మల్ని ఎందుకు పిలిపించానంటే... మన కుటుంబంలో మిగిలిన వాళ్ళల్లో అందరి కంటే పెద్దవారు మీరే. ఏ సమస్య వచ్చినా మీతోనే చెప్పుకోవాలి. . కాబట్టి నేను చెప్పేది కాస్త సావధానంగా వినాలి" అని ఆగిపోయాడు.

ఇదంతా దేనికి ఉపోద్ఘాతమో అంతు పట్టలేదు నజ్మాతల్లికి.

"మా నాన్నగారికి అన్నయ్యా, నేనూ ఇద్దరమే సంతానం. అన్నయ్యకు నజ్మా ఒక్కర్తే సంతానం, నాకు ఇమ్రూ ఒక్కడే. మనం వేరువేరు

ఇండ్లల్లో ఉంటున్నా మనది ఒకే కుటుంబం. అందుకే మన వంశాభివృద్ధి కోసం పరాయి వాళ్ళ జోలి లేకుండా, ఇమ్రూకు బొత్తిగా ఇష్టం లేకున్నా నేనే బలవంతాన ఇమ్రూకు నజ్మాను పెళ్ళి జరిపించాను. కాని ఖర్మం చాలక, పాపం! నజ్మా పేటికి ఇక సంతానం కలిగే యోగ్యత లేకుండా పోయింది. అంతా అల్లా ఇచ్ఛ! మన చేతుల్లో ఏముంది గనుక?... కాని... కాని .. మన వంశం ఇంతటితో ఆగి పోకూడదుగా?... ఏమంటారు వదినా?"

ఏమనాలో తోచలేదు నజ్మాతల్లికి. కూతురి దుర్గతి జ్ఞాపకం చెయ్యగానే దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది. కొంగుతో కళ్ళొత్తు కుంటూ కూచుంది.

"చెప్పండి వదినా!... ఏం చేద్దామంటారు?" రెట్టించాడు ఖాన్.

విధిలేక నోరు కదిపింది, "నన్నేం చెప్పమంటారు?... మీరే చెప్పండి."

"... మన వంశం నిరవధికంగా సాగి పోవాలంటే నాకు తోచిందల్లా ఒక్కటే - మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే అదే చేద్దాం."

"ఏమిటది!" అన్నట్టు తలెత్తింది.

ఖాన్ తలదించుకుని, "ఇమ్రూకు ఇంకో పెళ్ళి చేద్దాం" అన్నాడు.

నజ్మాతల్లి షాక్ తిన్నట్లు అదిరి పడ్డది. దుఃఖం కట్టలు తెగింది. బాహాటంగానే కన్నీళ్ళు కారుస్తూ వెక్కటం మొదలెట్టింది. బేగం ఆమె భుజం చుట్టూ చేతులు వేసి, "ఫూరోక్కు అక్కా! ఫూరోక్కు" అంటూ ఓదార్చింది.

ఖాన్ చెప్పుకు పోయాడు, "మీరిలా బెంబేలు పడిపోతే ఎలా?... ఉన్న సమస్యకాస్తా, మీరు పెద్దలు, మీ ముందుంచాను. మీరే నిర్ణయించాలి."

ఆమె వెక్కుతూనే, "కాని కాని నజ్మా...?" అనగలిగింది.

"నజ్మాకేం? నజ్మా మాత్రం మా కూతురు కాదూ? దానికి అన్యాయం చేస్తామా?... ఆ వచ్చే రెండో భార్య కేవలం సంతానార్థమే. నజ్మా

ఎప్పటిలాగే ఈ ఇంటి మహారాణిలా, పట్ట మహిషిగా ఉండిపోతుంది .. వదినా! నేను చెప్పేది కొత్తేమీ కాదనీ, మన మత సంప్రదాయానికి విరుద్ధం కాదనీ, అనాదిగా జరుగుతున్న దేననీ మీకూ తెలుసు... మీరు కాస్త నిదానంగా ఆలోచిస్తే మీకే అర్థమవుతుంది... ఆ మీరు అంగీకరిస్తే, ఇమ్రాను అమెరికా వెళ్ళక పూర్వమే చేసేద్దాం. ఇద్దరు ముగ్గురు అమ్మాయిల తండ్రులను కదిపిచూచాను. వాళ్ళు సిద్ధంగానే ఉన్నారు. తొందరేంలేదు, ఆలోచించి నింపాదిగానే మీ అభిప్రాయం చెప్పండి" అని లేచి వెళ్ళిపోయాడు.

నజ్మా తల్లి బరువు గుండెతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసింది. కూతురు ఎదురు పడగానే గతుక్కుమంది. తాను మోసుకొచ్చిన దుర్వార్త ఎలా వెల్లడి చెయ్యాలో తోచలేదు. కూతుర్ని తప్పుకుని లోనికి వెళ్ళాలని చూసింది. కాని, నజ్మా అడ్డుపడి, తల్లిచేతులు పట్టుకుని సూటిగా చూస్తూ, "ఏమైంది అమ్మీ? చిన్నాన్న ఎందుకు పిలిపించారు?" అని అడిగేసింది.

ఆ చూపులు భరించలేక పోయింది నజ్మా తల్లి. అమాంతంగా కూతుర్ని కౌగలించుకుని బావురుమంది. నజ్మా మెల్లిగా తల్లిని తీసుకెళ్ళి సోఫాలో కూచోబెట్టింది. తల్లి కొంచెం తమాయించుకున్నాక, "చెప్పు అమ్మీ ఏం జరిగిందో?" అని మళ్ళీ అడిగింది.

"ఏం చెప్పను తల్లీ! చెప్పటానికి నోరు రావడంలేదు."

"మరేం ఫరవాలేదు అమ్మీ! నువ్వేం చెప్పినా వినటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను."

నజ్మా తల్లి ఏడుస్తూనే అంతా చెప్పేసింది. "మీ చిన్నాన్న నీకు ఇంత అన్యాయం తలపెడ్తాడని అనుకోలేదు తల్లీ!" అంటూ మళ్ళీ కూతుర్ని కావలించుకుని ఏడ్చింది.

నజ్మాలో చలనం లేదు. ఏడ్వలేదు, కన్నీరుకూడా కార్చలేదు. శూన్యంలోకి తదేకంగా చూస్తూ మౌనంగా కూచుంది. కాసేపటికి తల్లి చేతుల్ని మెల్లగా తొలగించి లేచి తిన్నగా తన గదిలోకి వెళ్ళి పోయింది. తల్లి కూతురు వేపే చూస్తూ ఉండిపోయింది. ఇమ్రాన్ వచ్చేదాకా అలాగే కూచునిఉంది.

ఇమ్రాన్ గదిలోకి అడుగు పెట్టగానే సంతోషంగా అన్నాడు, "పెద్దమ్మా! అంతా సెటిలైపోయింది. ఇంకా పదిహేను రోజుల్లోనే మా ప్రయాణం... పెద్దమ్మా! ఇంకో విషయం. నీ పాస్‌పోర్ట్ వీసాకోసం కూడా ప్రయత్నం చేశాను. పాస్‌పోర్ట్ దొరకొచ్చు, కాని వీసాకి ఆలస్య మవుతుంది. మేమక్కడికి వెళ్ళాక, అక్కణ్ణించి వీసా పంపిస్తాను. నువ్వూ మా దగ్గరకొచ్చేయి. ఇక్కడ ఒంటరిగా ఎన్నాళ్ళుంటావు? అక్కడ మాకు తోడుగా ఉంటుంది. ఏమంటావు పెద్దమ్మా? వస్తావు కదూ?"

పెద్దమ్మ జవాబివ్వలేదు. కొంచెం ఆగి, "ఇమ్రూ! నువ్వు వెళ్తున్నట్టు మీ నాన్నగారికి చెప్పావా!" అన్నది,

"ఇంకా లేదు."

"అయితే ముందు వెళ్ళి చెప్పిరా."

"ఏం"

"నిన్నోమాటు రమ్మన్నారు."

"ఎందుకు"?

"ఇందాకే"

"ఫోన్ చేశారా"

"లేదు. నేను వెళ్తే చెప్పారు."

"నువ్వు వెళ్ళావా?...దేనికి?"

"నువ్వు వెళ్ళరా" అంటూ లేచి ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఇమ్రాన్ అయోమయంగా చూస్తూ ఉండి పోయాడు. "నజ్మీ! .. నజ్మీ!" అంటూ నజ్మా గదిలోకి వెళ్ళాడు.

నజ్మా మంచం మీద కాళ్ళు మడిచి, చుట్టూ చేతులు కట్టుకుని, మోకాలి మీద తల ఆన్చి కూచుని ఉంది. ఇమ్రాన్ గదిలోకి రాగానే తలెత్తింది.

"ఏమిటిది నజ్మీ! ఏమైంది? పెద్దమ్మ అలా ఉందేం?" అంటూ దగ్గరికొచ్చాడు.

ఏమీ లేదన్నట్టు తల వూపింది నజ్మా.

"కాదు, ఏదో జరిగింది. నీ మొహంలో కూడా కళలేదు. నాతో చెప్పవా నజ్మీ?" అంటూ వీపు మీదుగా చెయ్యి వేసి ప్రక్కనే కూచున్నాడు.

నజ్మా తల వంచుకుని, "చిన్నాన్న నిన్ను రమ్మన్నారట, వెళ్ళరా" అన్నది.

"నువ్వా అదేమాటా?... అసలు ఏం జరిగిందో చెప్పవేమిటి?"

"నువ్వు ముందు వెళ్ళరా."

ఇమ్రాన్ విసురుగా లేచాడు. "సరే, అయితే అదేదో అక్కడే కనుక్కొని వస్తాను" అంటూ గుమ్మంకేసి నడిచాడు. కాని వెనుక నుంచి "ఇమ్మూ!" అన్న తియ్యని పిలుపు వినపడగానే ఆగి, వెనక్కు తిరిగాడు.

నజ్మా మెల్లిగా మంచం దిగి, అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ వెళ్ళి భర్త ముందు నిలుచుంది, అతని కళ్ళల్లోకి నిశితంగా చూస్తూ.

"ఏమిటి నజ్మీ?" అంటూ ముందుకు అడుగు వేశాడు ఇమ్రాన్.

నజ్మా ఒక్కసారి భర్తను గాఢంగా పెనవేసుకుంది.

"అరె, ఏమైంది నజ్మీ?" అంటూ ఇమ్రాన్ నజ్మా మొహం పైకెత్తి ముద్దు పెట్టుకున్నాడు హఠాత్తుగా. నజ్మా విడిపోయి, "వెళ్ళు. వెళ్ళరా"

అంటూ వెనుదిరిగింది. ఇమ్రాన్ అలానే కాసేపు నిలుచుని బయటికి వెళ్ళి పోయాడు.

నజ్మా కిటికీ దగ్గరకెళ్ళి, ఇమ్రాన్ కనుమరుగయ్యే దాకా చూస్తూ నిలుచుంది. ఆ తర్వాత వెళ్ళి గది తలుపులు బిగించి, లోపల్నించి గడియ వేసింది. తిన్నగా వెళ్ళి టేబిల్ దగ్గర కూచుంది. పాడ్, పెన్ తీసి గబగబా రాయడం మొదలుపెట్టింది.

''ప్యారే ఇమ్మూ,

నీకు జ్ఞాపకముందో లేదో, చిన్నప్పుడు మనమంతా కలిసి ఆట లాడుకునేప్పుడు, ఒకసారి పెళ్ళి ఆట ఆడుకుందామనుకున్నాం. నువ్వు పెళ్ళి కొడుకుగా. నేను పెళ్ళి కూతురుగా ఉండాలన్నారు అందరూ. కాని నువ్వు 'ఛీ పొండి, నజ్మా నా చెల్లెలు' అన్నావు. నేను విస్తుపోయాను. చెల్లెలు భార్య ఎందుక్కాకూడదో నాకు అప్పుడు అర్థం కాలేదు. ఆ భావన నీలో అప్పుడే అంకురించిందేమో. రెండేళ్ళ క్రితం మన పెళ్ళి ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు నువ్వు అదేమాట అన్నావట. కాని నా మనసులోని మాట నీకెప్పుడూ వెల్లడి చేయలేదు. చిన్నప్పటి నుంచీ నేను నిన్ను నా ఇహలోక దేవుడిగానే ఆరాధించాను. నువ్వు లేని జీవితం వృధా అనుకునేదాన్ని. చిన్నాన్న, చిన్నమ్మ మాటలు విని నువ్వు పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నావని తెలిసి నప్పుడు నేనెంతగా ఆనందపడ్డానో నువ్వు వూహించలేవు. కాని ఆశ్చర్య మేమిటంటే, ఈ రెండేళ్ళలో నువ్వు నా మీద పెంచుకున్న ప్రేమకు ఎంతమాత్రం తులతూగదు నా ఆరాధన. ఒకనాడు నన్నొల్లనన్నది నువ్వేనా అని అనుమానం వేస్తుంది. కాని ఏం లాభం? విధి వక్రించింది. భార్యగా నా కర్తవ్యాన్ని నేను నెరవేర్చుకోలేక పోయాను. నీకు వారసుణ్ణి ఇవ్వలేక పోయాను. ఇక ఎన్నటికీ ఇవ్వలేను కూడాను. బహుశా రక్తసంబంధాల

గురించి నీకున్న అనుమానాల్లో నిజం ఉందేమో. మనం కేవలం అన్నా చెల్లెలిగానే ఉండిపోవాల్సిందేమో.

"పిల్లలు లేని దాంపత్యం వ్యర్థం. అదే అంటారు చిన్నాన్న. అందుకే నిన్ను మరో పెళ్ళి చేసుకోమంటున్నారు. అందులో తప్పేం లేదు. ఇల్లాంటి పరిస్థితుల దృష్ట్యానే నేమో మన మతంలో బహు భార్యాత్వానికి తావిచ్చారు. కాని నాకు తెలుసు– నువ్వు ఈ తరం వాడివని ఆధునిక, భావాలు గలవాడి వని ఈ సిద్ధాంతాల్ని ఒప్పుకోవు. ఒక భార్య బ్రతికుండగా మరో భార్యను చేపట్టడం పాపమంటావు. నీ సహచర్యంలో నాకూ కొంత ఆ భావాలే అబ్బి నాయి. మరో భార్యతో నిన్ను పంచుకోలేకుండా విడాకులివ్వచ్చు. కాని ఇష్టమూ! నీకు దూరంగా నేను బ్రతకలేను అందుకే ఈ సమస్యకు ఏకైక పరిష్కార మార్గంగా, నీ జీవితంలోంచి శాశ్వతంగా తొలిగి పోతున్నాను. ఆత్మహత్య మహాపాతకం కావచ్చు, కాని గత్యంతరం లేదు. నా ఇష్ట దైవంగా నన్ను క్షమిస్తావు కదూ?

"ఈపాటికి నువ్వు మీ నాన్నగారిని ధిక్కరించి తిరిగి వచ్చేస్తూం టావు. అందుకే తొందరగా ముగించేస్తున్నాను. నిన్ను చూస్తే నా ధైర్యం సడలి పోవచ్చు.

"– చివరి కోరిక మన్నిస్తావా? వెంటనే వెళ్ళి నాన్నగారిని క్షమా పణ వేడుకో, మళ్ళీ పెళ్ళికి ఒప్పుకో. అప్పుడే నా ఆత్మకు శాంతి చేకూరు తుంది.

"చివరి ఊపిరి వరకూ నిన్నే స్మరించే

నీ

నజ్మీ"

(ఆంధ్ర పత్రవారపత్రిక : 13-2-80)